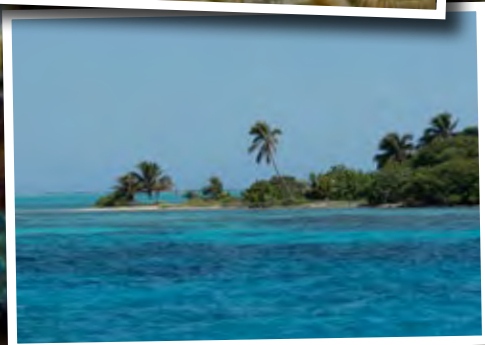

Belize

An unBelizeble trip at the Aggressor

Met The Aggressor III bereik je het uiterste puntje van Belize, waarna er voorlopig geen 'land in zicht' meer is. Onder water is er meer dan 240 kilometer aan wanden en riffen in de aanbieding. **De afgelegen en ongerepte omgeving maken het gebied een onbedorven en rustig paradijs.** Peter Boots alias Bootsy ging mee met een 7-daagse liveaboard.

Voordat ik vanaf het achterdek van The Aggressor III met een commandosprong het azuurblauwe water inspring, tuur ik nog heel even over de oneindige vlakke zee. Wij bevinden ons met deze liveaboord in de Caribische Zee bij 'Half Moon Cay Wall'. Deze atol ligt (80 kilometer) het meest westelijk afgelegen vanaf het vasteland van Belize Na dit rif is er voorlopig géén land in zicht. Jamaica zal dan het eerste land zijn dat je zult tegenkomen. Het jacht ligt afgemeerd boven een met zeegras begroeide zandvlakte. Het kristalheldere water geeft een fijne verkoeling, alhoewel mijn console 29 graden verraadt! Vanuit mijn ooghoek zie ik al snel een forse Nassau-grouper opdoemen bij het ondiepe rif. Deze tamme grote baars begeleidt ons door een soort steeg tussen twee riffen, naar de dieper gelegen drop-off. Al snel komen wij aan bij The Wall. Voor ons is een muur van oneindig blauw. Als een steile wand rijkt het rif onder ons tot een onmetelijke diepte. Hier is Belize onder andere om bekend, het wandduiken! Wat een overweldigende aanblik. Overal leven om ons heen. Wat gelijk opvalt, zijn de overdadige grote sponzen in allerlei kleuren en de talrijke zachte koralen. Door de zuurstof en het nutriëntrijke water kunnen we hier ook GROOT leven verwachten. Het duurt ook niet lang voordat er een grote adelaarsrog vanuit het diepblauwe richting het rif zwemt. Wat is ze mooi en gracieus! Om mij heen zie ik grote scholen jacks, snappers, tarpons en af en toe een hogfish, te veel om allemaal te benoemen. Ik kijk mijn ogen uit. Al snel zie ik achter mij een schim vanuit de diepte. Het is een haai, een grijze rifhaai! Hij blijft op enige afstand, maar kijkt ons indringend aan. Ik voel wel degelijk een connectie tussen ons. Op een diepte van 25 meter vervolgen we onze tocht langs het rif. Regelmatig vergezellen nieuwsgierige groupers ons. Helaas gaat onder water de tijd sneller dan wat ik op mijn werk gewend ben, daar gaat die kleine wijzer altijd tergend traag! Bovenop het rifdak, op zo'n 10 meter, laat de haai zich weer eens van zijn mooiste kant zien en zwemt nu wat dichterbij. Hij draagt een tag achter op zijn rugvin. Dan is hij dus bekend bij de lokale instanties. Als ik hem zo sierlijk boven het weelderig begroeide rif zie zwemmen, krijg ik een

De grijze rifhaai kijkt me indringend aan. Ik voel wel degelijk een connectie.

déjà-vu. In gedachte zie ik de cover van *Kuifje, de schat van Scharlaken Rackham*. Daarop siert een haai die vlak boven het rif zweeft. Dit zit er precies hetzelfde uit. Achteraf blijkt dit een onderzeeboot in de vorm van een haai te zijn waar Kuifje in zit. Zo zie je maar wat rijk gevulde fantasie met je doet! Ook al duik ik inmiddels al bijna 40 jaar, mijn ontmoetingen met haaien zijn sporadisch te noemen en daarom een unieke beleving. Met een voldaan gevoel klim ik na de verplichte safety stop via de duiktrap het duikdek op. Gelijk word ik door de behulpzame crew van mijn cameraset en vinnen ontdaan. Terwijl ik op het achterdek van een heerlijke opfrissende zoetwaterdouché nageniet, raken mijn buddy Marion en ik niet uitgesproken over deze fantastische duikervaring bij dit afgelegen rif van Half Moon Cay...

BLOEDVERZIEKENDE GRILL-OVEN

Een paar dagen geleden zijn wij, met een tussenstop in Atlanta, geland op het pittoreske internationale vliegveld van Belize City. De sfeer voelt gelijk West-Indisch aan. Kleurige en kleurrijke mensen. De brandende zon staat pal boven ons en het is heet. Wat heet HEET, het is een bloedverziekende grill-oven. Al snel voel ik de zweetdruppels op mijn

Het duurt ook niet lang voordat er een grote adelaarsrog vanuit het diepblauwe richting het rif zwemt

rug rap zijn weg vinden naar een plek waar de zon niet schijnt. Gelukkig heeft onze transfer-bus een goed werkende airco. Ademloos vergaap ik mij aan het tropische scenario tijdens de rit van het vliegveld naar de plek waar The Aggressor III voor anker ligt. In Belize City wemelt het van het leven. Bontgekleurde huizen steken contrastrijk af tussen de vele palmbomen. Dit is de typische Caribische sfeer. Soms lijkt de tijd wel stil te hebben gestaan en waan ik mij in het slaven- of het piratentijdperk waar Belize destijds ook berucht om was. Hoewel Belize omringd is door Spaanstalige landen, zoals in het noorden Mexico en in het westen en zuiden Guatemala, spreken ze hier allemaal Engels. Dit komt doordat Belize jarenlang een Engelse kolonie (Brits-Honduras) is geweest. Je proeft nog echt de eeuwenoude Mayacultuur.

VIJF DUIKEN PER DAG

The Aggressor III is onderdeel van The Aggressor Fleet, een onderneming van Aggressor Adventures. Talloze liveaboards vanuit de wereldwijd bekende duikgebieden hebben zich hier op franchisebasis op aangesloten. Aggressor Adventures staat op deze locaties garant voor de ultieme duikbeleving op 5 sterren niveau! Deze belofte blijkt al snel bewaarheid te worden, want eenmaal aan boord maakt de vriendelijke kapitein ons duidelijk dat hij alles in het werk zal stellen om de gasten zoveel mogelijk mooie duiken te laten maken. Hij schetst een ambitieus diving schedule van vijf duiken per dag! «Onze route zal zich focussen op de atollen van Lighthouse Reef en Turneffe met meer dan 60 verschillende duikstekken. Het zicht op de ongerepte riffen en canyons kan oplopen tot 50 meter,» vertelt de kapitein. «Samen hebben de drie atollen van Belize - Turneffe, Glovers en Lighthouse - meer dan 240 kilometer aan wanden

Belize heeft op Australië na het grootste barrièrerif ter wereld.

Een adelaarsrog! Wat is ze mooi en gracieus!

SpongeBob El Dorado met gigasponzen.

Een metropool van talloze vissen op het rif.

en riffen voor jullie in de aanbieding. De afgelegen en ongerepte omgeving maken de atollen een onbedorven en rustig paradijs.» Dat belooft wat! Dit zeer luxe jacht heeft plaats voor maximaal 18 gasten. De tweepersoonkamers zijn niet erg groot, maar wel van alle gemakken voorzien. Iedere kamer heeft zijn eigen douche/toilet. Zoals verwacht komen de meeste medereizigers uit The States. The USA is immers geografisch gezien qua reistijd redelijk te behappen. Amerikanen zijn nou eenmaal wat verwend en verwachten ‘Trumpiaans’ in de watten gelegd te worden. Op het open duikdek is aan alles gedacht wat je van een modern liveaboord mag verwachten. Een hoge speciale grote cameratafel bijvoorbeeld, waar ook de broodnodige stopcontactdozen liggen voor de batterijladers van je camera of lampen. Iedereen krijgt op het duikdek zijn eigen plek toegewezen waar zijn fles staat. De flessen worden on-spot (nitrox) gevuld, zodat je na je duik nergens mee hoeft te sjouwen. Je BCD en automaat laat je er gewoon aan zitten. Gemak dient de mens! Ook is er gedacht aan drie grote (zoetwater)spoelbakken. Uiteraard (zoals het hoort) één speciaal voor OW-foto/filmapparatuur.

Inmiddels zijn alle gasten gearriveerd en kapitein Jerome roept alle gasten bijeen in de luxe lounge. Grappig detail, de voltallige crew (zeven man) zijn allemaal gekleed in een stemmig en keurig stijf gestreken uniform. Met een beetje inbeelding waan ik mij op de Love Boat. Zelfs de vrolijke bartender ‘Isaac’ lijkt vertegenwoordigd. Het is de bedoeling dat de liveaboord morgenochtend om vijf uur vertrekt voor een drie uur durende vaartocht naar het Turneffe Atol. Wij zullen de hele week ver buitengaats verblijven en vanaf het schip de duiken maken. Belize heeft op Australië na het grootste barrièrerif ter wereld. De kust wordt dan ook opgesierd door talloze riffen en atollen. Kapitein Jerome fronsst vervolgens zijn wenkbrauwen als hij vertelt dat het weer roet in het eten zou kunnen gooien, er is namelijk een tropische storm voorspeld. In het slechtste scenario gaan we vanaf de veilige haven in Belize City daytrips maken. Hij belooft de weersvoorspellingen goed in de gaten te houden. Tja, het weer kun je niet afdwingen, maar ik zie toch wat

beteuterde gezichten om mij heen. Geen optimistische prognose zo aan het begin van deze reis. ‘s Morgens om vijf uur als ik nog als een ‘prinsje-op-de-erwt’ boven in het stapelbed lig, voel ik dat de boot vertrekt. Kling-kling, droom ik nog? Of hoor ik daar de scheepsbel schallen? Zeven uur... ontbijt! In de eetkamer staat een uitgebreid ontbijtbuffet. Eiergerechten worden à la minute naar wens voor je bereid. Om 8:30 bereiken we de eerste duikplek bij het Turneffe Atol. Het duiken gebeurt gewoon door middel van een commandsprong vanaf het achterdek. Geen getruttemelul met geklauter in zodiacs. Het onderwaterleven is qua flora en fauna vergelijkbaar met andere duikplekken in het Caribisch gebied, alleen dan wel twee-punt-nul! Doordat alle atollen erg remote liggen en tot beschermd gebied zijn verklaard, is het onder water ongerept. Ik kijk mijn ogen uit! Ook is het hier een ‘Spongebob’-El Dorado met prachtig bontgekleurde giga-sponzen. En rond het koraal een metropool aan talloze vissoorten. Soms zie ik een vette groene murene met ‘bekkie open’ zigzaggend los over het reef scheren.

op die diepte tussen de stalactieten en stalagmieten kunt duiken. De flessen worden voor dit doel op nitrox 25% CO₂ gevuld. Marion en ik zien af om deze ultradiepe duik tot aan deze diepte te ondernemen. Van nature ben ik niet zo een deep diver en heb door het hoge duikritme wat last van pijn aan één trommelvlies. Ook vanuit fotografisch perspectief lijkt de kans gering om goede foto’s te kunnen maken in de korte periode op diepte. Wij dalen als buddyteam gezamenlijk af langs de steile wand tot 25 meter en feitelijk zien we maar weinig leven. Eenmaal terug aan boord vonden de ‘diepgangers’ het best wel tegenvallen. Waarschijnlijk waren de verwachting groter en gaat het voornamelijk om de kick om onder begeleiding een extra diepe duik te kunnen maken? Het schip wordt losgemaakt van de boei en vervolgt zijn tocht richting het westen. Onderweg komen we verschillende kleine Bounty-eilandjes tegen. Na twee ochtendduiken is het alweer tijd voor de lunch. Met mijn bordje in de hand schuifel ik langs (dit keer) een uitgebreid Mexicaans buffet. Gisteren hadden we een zelfs

The Blue Hole, ontdekt door Cousteau. Het is een sinkhole van maar liefst 300 meter diep.

THE BLUE HOLE

Een must-see in Belize blijkt The Blue Hole te zijn. Destijds door Cousteau ontdekt, een sinkhole in het Lighthouse Reef Atol van maar liefst 300 meter diep. Deze duikstek spreekt menig duiker tot de verbeelding in mythische proporties. Het plan is om langs de rand van de ‘hole’ af te zakken naar 40 meter, omdat je pas

een BBQ als lunch op het bovendeck, waar zich een heuse houtskoolbarbecue bevindt. Het sublieme eten hier aan boord overtreft echt alles. Er zijn gedurende de gehele trip van zes dagen drie maaltijden per dag en tussendoor nog allerlei versbereide snacks. Het brood en zoete snacks, luxe cake en gingerbread wordt dagelijks vers

Met de Sea & Sea DX-6G in je handen mis je geen moment!
Maar ook niets van je onderwateravontuur!
Jij geniet voortaan dubbel!

Je wilt wél mooie foto's en video's van de schitterende onderwaterwereld maken, maar je wilt niet de hele duik met alle knoppen en instellingen van je onderwatercamera bezig zijn. Je wilt genieten van het duiken én ook fotograferen! Dan is de Sea & Sea DX-6G dé juiste onderwatercamera voor jou. Dit is de **juiste buddy** voor al je opnamen. Hij is **compact** en **gemakkelijk** mee te nemen, laat zich **eenvoudig** bedienen, schiet **haarscherpe foto** én maakt de mooiste full HD video opnamen, en dat zonder dat je er écht moeite voor hoeft te doen!

Zeker als je dan ook nog eens de Sea & Sea YS-03 externe flitser eraan koppelt, dan worden al je opnamen zo goed als altijd optimaal en vol van kleur belicht. Het is nu alleen nog maar een kwestie van richten en schieten! Uitgerust met een **speciale onderwatermodus** en een **microscopische macro instelling** vanaf slechts 1 cm kom jij voortaan boven met **schitterende** onderwater foto's!
Als je straks toch meer wilt, dan zitten er genoeg instel mogelijkheden in de camera om de opnamen nog verder naar je hand te zetten.

Met de Sea & Sea DX-6G in je handen mis je geen moment!
Maar ook niets van je onderwateravontuur! Jij geniet voortaan dubbel!

Betrouwbare en duurzame Japanse kwaliteit.

Microscopische macro opnamen vanaf 1 cm van de lens!

Vol automatische optische externe TTL belichting met de Sea & Sea YS-03 flitser.

Verkrijgbaar als: – Camera met behuizing set.
– Adventure set met externe YS-03 flitser en als - PRO set met Externe YS-03 flitser + 16mm groothoek converter.

Importeur SEA&SEA Benelux BV
www.seaensea.nl / .de / .eu
@seaanssea.eu Sea and Sea

De riffen zijn ongerept en het zicht kan oplopen tot wel 50 meter.

gebakken. Deze duikreis zou zonder overdrijven als gastronomische cruise kunnen doorgaan. Het is mij een compleet raadsel hoe ze dit met z'n tweeën in de kombuis flikken. In mijn vorige leven was ik 10 jaar lang (chef-) kok, dus ik weet waar ik het over heb. Hierdoor ben ik ook wel wat gewend en... verwend. Hoewel ik ze er niet op heb kunnen betrappen, verdenk ik de organisatie ervan dat er 's nachts in het geniep een parlevinker (ja, zoek dit woord maar eens op!) langszij komt om de kombuis met verse spullen te bevoorraden.

BARBAPAPA

Jerome houdt zich aan zijn drukke schema want om 19:00 is er voor iedereen gelegenheid tot een nachtduik. Al snel worden we getrakteerd op een schouwspel van een octopus die allerlei Barbapapa-achtige vormen compleet met bijpassende kleuren aanneemt. Sommige duikers zien de zeldzame *whitespotted toadfish*. Dit witgekleurde dikkopje met overmatige baardgroei is zeer zeldzaam en komt alleen voor bij het Turneffe-Atol. Helaas hebben wij dat beessie gemist. De sfeer aan boord is echt geweldig te noemen. Iedereen gaat met elkaar om alsof we al jaren dikke vrienden zijn. De hele reis geen onvertogen woord of wanklank gehoord. Alleen maar

veel lol en broederschap. Wat op mij ook opvalt is het gebrek aan zichtbare hiërarchie onder de crew. Regelmatig zie ik kapitein Jerome helpen met de afwas. Of diveguide Jay die het ontbijt uitserveert. Inmiddels wordt het steeds zonniger en is het toch prachtig weer geworden. En de voorspelde tropische storm? Dat bleek een storm... in een glas water! Summary: De duikexpeditie op The Aggressor in Belize is een echte belevenis. Het is best een lange vliegtrip, maar dit wordt ruimschoots vergoed door de luxe duikreis waar het duiken in optima forma is. Persoonlijk ben ik de lange heenreis binnen een paar uur alweer vergeten. Het duiktempo ligt erg hoog, maar je bent niet verplicht

om aan alle vijf duiken per dag mee te doen. Bij alle bezochte duikstekken zijn wij de enige boot die er ligt. De watertemperatuur is heerlijk en er staat nergens stroming. Hoogtepunten zijn toch wel de duiken bij de Half Moon Cay Wall, waar je alles kunt tegenkomen wat Cousteau mij 40 jaar geleden in zijn films heeft voorgeschoteld. Een fijne herinnering heb ik aan de vele Nassau-groupers die ons als makke schoothondjes regelmatig nieuwsgierig kwamen vergezellen. Het voor je voeten zwemmen van deze grote baarssoort leidde soms tot heuse photobombs! Er is nog veel te vertellen over deze unieke ervaring en inspiratie genoeg om als spin-off op terug te komen in een van mijn toekomstige columns.

INFO BELIZE

REIS

Vanaf Amsterdam zijn er verschillende mogelijkheden om naar Belize City te vliegen. Wij vlogen met KLM eerst naar Atlanta in 8,5 uur. Daar hadden we een korte overstap en vlogen vervolgens door naar Belize City in 2,5 uur. Vanaf daar namen we een transfer naar de haven waar de liveaboord voor anker lag. De transfer was geregeld door Aggressor.

THE AGGRESSOR III

De Belize Aggressor III is een aluminium jacht van 36 meter lang, gebouwd en uitgerust om comfort, veiligheid en stabiliteit te bieden. Het schip biedt plaats aan 18 duikers in 9 dubbele of twin hutten. Met uitzondering van de Honeymoon

Suite op het hoofddek bevinden alle hutten zich op het lagere dek. Ze zijn voorzien van individuele airconditioning, ensuite badkamer met douche, wastafel, handdoeken en toilet. Elke zaterdag vertrekt het luxueuze jacht voor een week van zorgeloos wandduiken op de prachtige riffen van Turneffe en Lighthouse.

TOUROPERATOR

Boek je complete duikreis van A-Z naar Belize bij Diving World.
www.divingworld.nl

ONTDEK BELIZE

Ook boven water is Belize adembenemend. Meer informatie over Belize? Check dan www.ontdekbelize.nl

Get lost in the wonders beneath the surface. The Belize Barrier Reef hosts a kaleidoscope of curiosities, so dive in and be amazed by each fascination you find.

@ontdekbelize

@ontdekbelize

www.ontdekbelize.nl

CHARMING SHARM EL SHEIK

Eerlijk gezegd had ik voorafgaand aan deze reis wat scepticisme. De Rode Zee, ik ben hier al zo vaak geweest. **Wat zou mij nu nog kunnen verbazen?** Toch weet Sharm el Sheikh met al haar charmes mij weer in te pakken...

Gezelligheid in het zwembad van Camel Dive Club.

Terwijl ik met een gestrekte linkerarm mijn vest laat leeglopen met de deflator, denk ik terug aan wat duikgids Omar vertelde tijdens de briefing, «Snel afdalen tot 10 meter, want het kan hier behoorlijk stromen aan de oppervlakte.» Als ik met een vaartje afdaal, voel ik het zeewater door mijn wetsuit zijn weg vinden. Op 10 meter diepte stop ik even. Terwijl ik snel mijn camera in gereedheid breng, kijk ik onder mij en zie alleen maar oneindig blauw. Gelukkig heb ik nog wat visueel houvast aan het rif dat niet ver links van mij nog te zien is. Net als ik mijn flitsarmen wil ontvouwen, zie ik daar waar het rif ophoudt, een grote grijze rifhaai opdoemen. Gracieus schiet zij het donkerblauw in. Waarom zo overtuigend een 'ZIJ'? Deze haai kan alleen maar een vrouwtje zijn. Alleen vrouwen kunnen zich zo sierlijk en heupwiegend bewegen. Oké, veel mannelijke balletdansers kunnen dit ook, maar die hebben soms wel meer vrouwelijke kenmerken. Eventjes voel ik wel degelijk oogcontact met dit mooie dier. Helaas was ik te perplex en was mijn camera nog niet helemaal 'vuurklaar', zodat ik geen foto kon maken. Voor een goede foto was ze iets te ver weg en te snel verdwenen. Ze laat mij echt een blauwtje lopen, 'wel een smile, maar ze gaat NIET voor de bijl!'

50 SHADES OF BLUE

Hier op Shark Reef, op het zuidelijkste puntje van het schiereiland Ras

FOTO: MARION HARSMA

Onze schepper heeft destijds zijn best gedaan toen hij Shark Reef ontwierp. Wat een paradijselijk rif!

De Camel Tribe is onze boot voor de gehele week. We kunnen onze setjes gewoon aan boord laten. Top!

Mohammed in de Sinaï, ligt een kruispunt waar drie zeeën bij elkaar komen: de Golf van Aqaba, Golf van Suez en de Rode Zee. In dit nutriëntrijke water is er aanzienlijke kans op GROOT leven. Op Shark Reef, dat als duikstek hoog genoteerd staat op de mondiale rankinglijst van favoriete duikriffs, ben ik wel vaker geweest. Nog nooit heb ik hier een haai gezien. Al direct aan het begin van de duik doet Shark Reef zijn naam eer aan! Naarmate wij dichterbij de rifwand komen, neemt ook de stroming behoorlijk toe. Deze koraalwand gaat eindeloos de diepte in. Er heerst een rijkdom aan leven in optima-forma. Talrijk kleurige zachte koralen, wat weer onnoemelijk veel vissen aantrekt die dit voedselrijke rif als hun vaste woon- en verblijfplaats hebben verkozen. Waar je ook kijkt zie je kleur en vormen, wat mooi afsteekt tegen de 50 shades of... blue. Vooral de duizenden oranje en paarse vlagbaarsjes tieren hier welig. Onze schepper heeft destijds samen met zijn binnenhuisarchitecten op Shark Reef, toen hij dit paradijselijke rif ontwierp, echt zijn stinkende best gedaan. Geen half werk, en zich er zeker niet met een Jantje-van-Leiden van afgemaakt. Als het echte paradijs er zo uit zou zien, dan teken ik ervoor! Nu nog zorgen dat ik de kans krijg om in het paradijs te komen in plaats van het minder aantrekkelijke vagevuur. Doordat we de stroom sterk mee hebben, is het erg lastig om goed te kunnen fotograferen. Want aanraken van het kwetsbare rif, om houvast tegen de stroming te zoeken, is uit den boze. Dus... kijken, kijken en niet fotograferen! Toch doe ik een paar verwoede pogingen. Shark Reef is niet erg groot en het duurt niet lang voordat de bocht is bereikt waar de stroming vrijwel wegvalt. We gaan wat ondieper hangen en ik zie boven mij de golven breken op het rifdak. Een forse krachtige golfslag ontstaat. Terwijl ik (op voornamelijk mijn longen) uittrim, blijf ik enige tijd als een dobbertje stil hangen en maak wat foto's van het kolkende water. Tijdens onze safety-stop komt de zon mooi van achteren en belicht heel diffuus het rifdak. Mooi voor een paar foto's met natuurlijke belichting.

CAMEL TRIBE

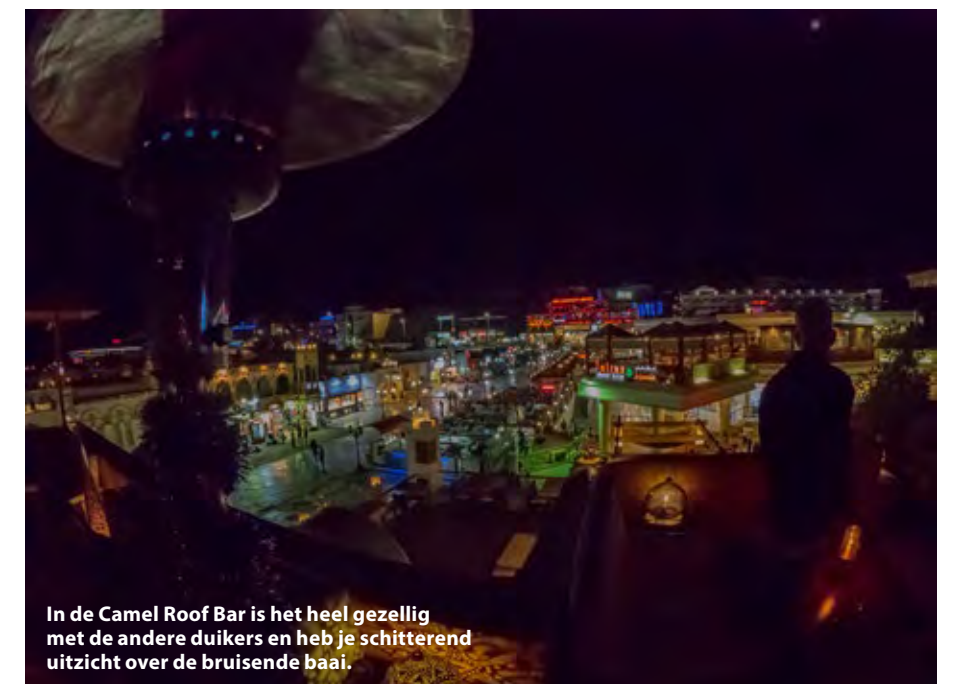
In 1999 was ik voor het laatst in Sharm. Een paar dagen geleden vlogen we vanaf Eindhoven Airport deze kant op. Vanuit

het vliegtuig zie ik, vlak voor de landing, verbluft dat er in de afgelopen 20 jaar flink is bijgebouwd. Schijnbaar doen ze hier niet aan bouwvakvakanties? Tijdens de korte autorit van het vliegveld naar Camel Dive Club, ons verblijf, ben ik onder de indruk van de pracht en praal en van de vele resorts en hotels die ik zie. Ons hotel ligt in Na'ama Bay, de ingang grenst aan een gezellige boulevard. Dit authentieke duikershotel bestaat al sinds 1986 en was destijds een van de 'accommodatie-pioniers' in de opbloeiende duikindustrie. Sharm was toen nog een zandbak in ontwikkeling.

”
Waar je ook kijkt zie je kleur en vormen, wat mooi afsteekt tegen de 50 shades of... blue.

De volgende morgen vertrekken we, nadat we ons heerlijk hebben gelaafd aan een uitgebreid ontbijtbuffet, richting de haven. Deze haven ligt in de Na'ama Bay op 10 minuten loopafstand. Maar wij hebben geluk! We worden naar de haven gebracht met een busje, omdat we grote en zware cameraspullen

bij ons hebben. Wat een persoonlijk gerichte service! Het valt mij op dat bij de haven, waar een achttal day-trip-boats liggen aangemeerd, een streng veiligheidsregime geldt. Iedereen wordt door politiefunctionarissen gecontroleerd. Toch gaat het allemaal heel gemoedelijk. Ik denk altijd maar zo, «Het is ook voor mijn eigen veiligheid.» Aan boord van de Camel Tribe hangt een hele ontspannen sfeer, je voelt je gelijk thuis en de crew is zeer behulpzaam. Onze eerste duiken maken we in de buurt van de haven. Eén daarvan is Ras Um Sid. Als we aanmeren vlak voor een immens resort, zie ik dat het strand bezaaid is met luierende badgasten. Dit is een prachtige duikstek om weer in het duikritme te komen, met als hoogtepunt de grote gorgonen en de vele vleermuisvissen die we op diepte tegenkomen. De kans dat je hier rifhaaien, manta's en adelaarsroggen ziet, is groot. Het water heeft een aangename temperatuur van 26 graden en met een 7 mm wetsuit is dit prima te doen. Als ik na een uurtje weer aan boord van de Camel Tribe klim, ervaar ik een heuse cultuurschok. Met de serene onderwatersfeer nog geriefelijk in mijn bewustzijn, word ik aan boord onbehagelijk geconfronteerd met een stevige housebeat compleet met een diepe basdreun, die vanaf het hotelstrand over het water galmt. Ach, iedereen zijn eigen feestje, maar het contrast is aanzienlijk. Na drie duiken komen we

In de Camel Roof Bar is het heel gezellig met de andere duikers en heb je schitterend uitzicht over de bruisende baai.

FOTO: MARION HAARSMA

De BSA-motorfietsen staan nog steeds geparkeerd in het ruim (boven). Het rifdak is adembenemend (links).

De Thistlegorm is een ware metropool geworden. Ik kom ogen en tijd tekort om alle weelde te kunnen bevatten.

Omar is onze 'divemaster van dienst'. Met zijn arendsoog overzag hij elke situatie boven en onder water.

om 15:30 uur weer terug in de haven. Een groot voordeel is dat we de hele week vanaf de Camel Tribe onze duiktripjes zullen maken en dat onze duikspullen aan boord kunnen blijven. Gemak dient de mens!

SHARM BY NIGHT

Doordat Camel Dive Club zich midden in het toeristische uitgaansleven bevindt, is er 's avonds veel te doen en zijn er zat restaurants om te kunnen dineren. Langs de Na'ama Bay is een bruisende boulevard waar veel vertier is. Hier zijn dan ook samenscholingen van veelal Russische toeristen. Vanuit mijn ooghoek zie ik op een dansvloer op het strand de lichtelijk aangeschoten, de vaak wat oudere badgasten, hun silly-dance-moves uitvoeren. Erg vermakelijk, top amusement in je achtertuin! Eigenlijk veel gezelliger en meer op mijn eigen niveau is de Camel Roof Bar. Een bar boven op het dak van het hotel waar 's avonds de duiktoeristen bijeenkomen en vanwaar je een mooi uitzicht hebt over de Na'ama Bay.

TIRAN KAN ER WAT VAN

Vandaag gaan we richting Tiran, een eiland pal voor de kust van Sharm en een zeer noemenswaardige duikplek. Hier bevinden zich het vermaarde Jackson

De Thistlegorm heeft een roemrijke historie

Reef, (John) Woodhouse Reef en Gordon Reef. Bij Jackson Reef maken we onze eerste duik. Dit blijkt een populaire duikstek te zijn, gezien het aantal boten. Ook liggen er veel snorkelaars in het water, allemaal in hetzelfde lichtgevendende kleur zwemvest. Onder water is het ook wat drukker met duikers op dit lichtglooiende rif. Aan het eind van het rif steekt een stevige stroming op, dit staat garant voor een weelde aan zacht koraal en bontkleurige vissen. Wat een unieke en oogstrelende plek! Iets ondieper wordt dit rif opgesierd door een enorm stuk kropslakoraal. Het is gelijk duidelijk waar dit koraal zijn naam vandaan heeft, want de gelijkenis met een krop sla is zeer treffend! Omar had ons er al tijdens de briefing op gewezen dat als je te lang bij dit koraal blijft hangen, je wordt 'aangevallen' door kleine, maar kleurrijke lipvisjes. Het duurt dan ook niet lang als ik tijdens het fotograferen van de bovenmatige krop sla mij een hoedje schrik, als er een lipvis bruusk aan mijn ooropening nipt. Marion hangt

als model boven het koraal en aan haar onverwachte bizarre bewegingen te zien, heeft zij ook last van deze visjes die aanvallen. Dit cleaning visje blijkt in zijn over-enthousiasme en gretigheid de gehoorgang van passerende duikers van parasieten te willen ontdoen. Ik heb mij laten vertellen dat deze visjes dit alleen op dit specifieke rif doen. Nu snap ik gelijk waarom alle duikgidsen op deze duikstek een cap dragen, slimpies! Met een paar schone oren klim ik na deze topduik voldaan aan boord van de Camel Tribe.

THISTLEGORM

Met een vrolijk deuntje vanuit mijn foon wordt om vijf uur 's ochtends resoluut mijn REM-slaap verstoord. Vandaag staan twee duiken op het wrak de Thistlegorm op het programma en dit is vanaf de haven van Sharm een puik stukkie varen. Om 5:45 uur zijn we al 'en route' richting deze fameuze duikstek. Ontbijt nuttigen we, terwijl de zon opkomt, aan boord. Wat een mooi plaatje over de desolate zee. Het doel is om extra vroeg aan te komen om de drukte voor te zijn, die deze duikplek van wereldfaam met zich meebrengt. Dit doel wordt bereikt, want om 8:00 uur liggen wij met onze groep, als de enige aanwezige boot, in het water. De Thistlegorm heeft een roemrijke historie en dit Britse oorlogsschip is tijdens de Tweede Wereldoorlog door twee Duitse Heinkel bommenwerpers tot zinken gebracht. De gedetailleerde geschiedenis over de Thistlegorm is uitgebreid te vinden op internet. De diepste duik maken we als eerste. Via het dieper gelegen achterdek dalen we af naar de zandbodem, waar op 30 meter diepte twee locomotieven liggen, 50 meter van het wrak verwijderd. Via de achtersteven komen wij vervolgens bij de immense schroef uit. Dit 130 meter lange wrak ligt hier al sinds 1941 en heeft de 'tand der tijd' goed doorstaan en is inmiddels overwoekerd door vooral veel zachte koraalsoorten. Door de talrijke vissoorten die hier huisvesting hebben gevonden, is dit gigantische scheepswrak een ware metropool geworden waar je ogen en tijd tekort komt om alle weelde te kunnen bevatten. Helaas geeft mijn duikcomputer, om niet in decostops te belanden, het sein opstijgen aan. Jammer, veel te snel voor mijn gevoel. Na een oppervlakteinterval gaan we

Alle verloren sanitair van het
gezonken vrachtschip lijkt troep,
maar de onderwaterwereld maakt er
juist listig gebruik van.

Wat een reus! Zo groot heb ik ze nog nooit
gezien. Zeker anderhalve meter en over
de 100 kg schoon aan de haak.

tijdens de tweede duik op de Thistlegorm de enorme scheepsruimen verkennen. Dit is de plek waar de auto- en BSA-motorfietswrakken nog onaangetast geparkeerd staan. Het is net of de tijd heeft stilgestaan vanaf het moment dat dit schip na de bombardementen transformeerde in een wrak. De vele BSA-motoren zijn weliswaar overwoerd door koraal, maar nog steeds herkenbaar en gedetailleerd. Tijdens de opstijging langs het ankertouw, op weg naar de oppervlakte, kijk ik nog één keer ademloos naar beneden en zie de contouren van dit indrukwekkende scheepswrak. De Thistlegorm, wat een spectaculaire duikervaring!

XXL NAPOLEONVIS

Tijdens de terugtocht naar Sharm nuttigen we een smakelijke lunch. Voordat wij in de haven zullen aankomen, gaan we nog een derde duik maken op Jolanda Reef. Dit rif ligt naast het Shark Reef op het puntje van het schiereiland Ras Mohammed. Jolanda Reef dankt zijn naam aan het wrak van het Cypriotische vrachtschip, dat in 1985 in een zware storm naar een onbereikbare 150 meter diepte afzonk. Grote gedeeltes van haar vracht liggen nog verspreid over het rif. Opmerkelijk dat deze verloren vracht vooral uit sanitair bestond. Overal zie ik toiletputten en badkuipen. Het lijkt

in de eerste instantie troep. Maar zoals zo vaker in de onderwaterwereld maakt de natuur van deze nood een deugd en maakt listig gebruik van deze ‘troep’. Vele koralen vinden handig aanhechting aan deze toiletputten. Tot op heden wordt het sanitair overwoerd door kleurrijke koraalsoorten. Net als ik weer bij een kropslakoraal lig - deze keer zonder te worden aangevallen door overrijverige poetsvissies -, hoor ik luid geklingel achter mij. Als ik mij omdraai komt er een megagroot gevaarte op mij af. Het is een Napoleonvis, maatje XXL. Wat een reus, zo groot heb ik ze nog nooit eerder gezien! Zeker anderhalve meter en over de 100 kg schoon aan de haak. Dit is wel degelijk een ‘HIJ’, overduidelijk een machomannetje op de intimiderende wijze zoals hij als een ‘Bokito’ over het rif scheert. Hij gedraagt zich als Heer&Meester en is zeker niet schuw! Lief en attent van hem dat hij mij toestaat enkele foto’s van hem te maken. Vanuit respect heb ik hem maar niet naar zijn leeftijd gevraagd, want exemplaren van dit formaat kunnen wel 45 jaar worden.

ONTERECHTE AANNAME

Met een voldaan gevoel over deze indrukwekkende duikdag op rij, geniet ik op het bovendeck van een verkoelend drankje. De aangename middagzon streelt mijn huid. Het zal nog een uurtje

duren voordat we de haven van Sharm zullen bereiken. Ondertussen dwalen mijn gedachten af naar de afgelopen week hier in dit gedeelte van de Rode Zee. Wat waren nou de charmes van Sharm? Zoals ik al in mijn intro zei, had ik voorafgaand aan deze reis wat scepticisme. De Rode Zee, wat zou mij nu nog kunnen verbazen? Eigenlijk ben ik te veel verwend, doordat ik over de hele wereld inmiddels zoveel mooie duiklocaties heb bezocht. Na deze week ben ik van deze twijfelzucht behoorlijk teruggekomen, want wat een geweldige week heb ik hier beleefd. Alleen al het feit dat je binnen een paar uur op je bestemming bent. Er doen zich veel prietpraatverhalen en stemmingsmakerij de ronde over de veiligheid in Egypte. Persoonlijk heb ik mij niet onveilig of onbehagelijk gewaand. Het verblijf bij Camel Dive Club was helemaal top. Ook aan boord van ons duikschip Camel Tribe was één en al goede en persoonlijk gerichte service. Wat ik ook een groot voordeel vind, is dat alle duiken beginnen vanaf het achterdek van het schip. Met een commandosprong het water in en na je duik via de duiktrap weer veilig aan boord klimmen. Geen getruttemelul met zodiacs of RIB's. Wat ik nog vermeldenswaardig vind is Omar. Omar was dagelijks de ‘divemaster van dienst’. Dit joch heeft zoveel charisma waar je een puntje aan kunt zuigen.

Attentvol, uitermate vriendelijk, zorgzaam en behulpzaam, alle superlatieven schieten mij tekort. Deze positief ingestelde smaakmaker overzag met zijn arendsoog elke situatie zowel boven als onder water. Diepe buiging, Omar! Als laatste wil ik ook onze vakbekwame privéduikgids Sophie bedanken, die met haar birds-eye-view over onze veiligheid waakte. Van mijn onterechte aanname vooraf ben ik snel teruggekomen, want wat is het hier geweldig duiken in dit deel van Egypte. Kraakhelder water met een aangename 26 graden. Met uiteenlopende duikstekken zoals Tiran, het wrak van de Dunraven, de Thistlegorm en de vele riffen van Ras Mohammed. Elke duikplek verhuult weer een nieuw geheim en blijft verrassen en boeien. Wanneer mag ik weer?

INFO

REIS

Vanaf Eindhoven Airport vlogen we via Hurghada naar Sharm el Sheikh. In totaal duurde dit XXXX uur.

VERBLIJF CAMEL DIVE CLUB

Het hotel zelf is niet erg groot, waardoor het de knusse ‘duikerssfeer’ heeft behouden. Bijna alle 38 kamers hebben uitzicht op het zwembad, waar ook duiktrainingen plaatsvinden. Uiteraard zijn de kamers voorzien van een airco en in het hele hotel is een snelle wifverbinding. Aan de promenade is een groot terras, waar het heerlijk mensen kijken is. De populaire Camel restaurants en bars zijn geopend voor gasten en niet-gasten. Hier worden de lekkerste Illy espresso en cappuccino geserveerd van heel Sharm!

BESTE REISPERIODE

Maart t/m november. Houd in juli en augustus wel rekening dat het extreem warm kan zijn. In maart en november kan er weer meer wind staan. Check de watertemperatuur voor de juiste dik van je pak.

TOUROPERATOR

Diving Holidays, www.divingholidays.nl

David en Goliath Olympus OM-D E-M1 Mark II

Peter Boots alias Bootsy voelt zich al vijf jaar thuis bij de 'Olympus-familie'. Sinds kort is er een nieuwe telg bij, de E-M1 Mark II. **Bootsy test de camera in zowel zoet- als zout water: «Het voelt gelijk vertrouwd, een fijn familiegevoel!»**

Tijdens de Photo Experience 2013 in Dahab onder leiding van Karin Brussaard, kom ik in aanraking met de Olympus PEN E-P2. De behaalde fotoresultaten overtreffen mijn stoutste dromen! In vergelijking met mijn, toen gebruikte, compact camera, krijg ik met deze PEN wél kleur, contrast en scherpste. Snel daarna kom ik zelf in het bezit van een Olympus PEN E-P2. Van Karin leer ik rap de fijne kneepjes en al snel boek ik zeer bevredigende resultaten. Sindsdien voel ik mij thuis bij de Olympus-familie. Door het winnen van de eerste prijs tijdens de jaarlijks gehouden Olympus PEN/OM-D experience

kom ik twee jaar geleden in het bezit van de Olympus OM-D E-M5 Mark II. Op het gebied van onder andere kwaliteit, gebruikersgemak en focus-snelheid heeft deze OM-D camera vele voordelen op de PEN. Dan benadert DUIKEN mij om twee Olympus camera's te testen, de Tough TG5 (een all-purpose compact camera) en 'het vlaggenschip' van Olympus: de OM-D E-M1 Mark II. Twee uitersten van elkaar, maar toch met veel raakvlakken. Een beetje de 'David en Goliath'. Als ik dan toch in duo's typeer, dan gebruik ik liever Smith&Wesson als metafoer, dit vanwege de snelle vuurkracht van de camera's.

PAKJESAVOND

Het lijkt wel pakjesavond als ik - vanuit het op popcorn gelijkende schuimverpakkingsmateriaal - de losse onderdelen uit de door Olympus bezorgde grote kartonnen doos haal. Werkelijk alle benodigde attributen vis ik uit deze 'grabbelton'. Er zitten twee zogenaamde Olympus PRO lenzen bij, de M.Zuiko 8mm Fisheye en de M.Zuiko 12-40mm. Een speciaal door Olympus voor deze camera ontwikkeld onderwaterhuis (PT-EP14) plus de benodigde poort (voor de M.Zuiko 12-40mm) en een minidome voor 8 mm Fisheye maken de set compleet. Als ik de camerabody vasthoud

in mijn rechterhand, valt gelijk de ergonomisch gevormde rubberen grip op. Het lijkt zo inderdaad wel of je een handvuurwapen vasthoudt! De vergelijking met S&W is dus zo gek nog niet. In dit robuuste handvat zit de ferme batterij opgeborgen en is er ruimte voor maar liefst twee (!) SD-kaarten. Tijdens het assembleren van het onderwaterhuis valt mij gelijk op dat Olympus (voor deze OM-D 1 serie) voor een afwijkende manier heeft gekozen om de poort/dome op het onderwaterhuis te bevestigen. Alle door Olympus ontwikkelde onderwaterhuizen voor de PEN, maar ook voor de Olympus OM-D E-M5 Mark II, gebruiken dezelfde manier om de poort/dome op het onderwaterhuis te bevestigen. Dit is erg handig vanwege de uitwisselbaarheid. Voor het PT-EP14 onderwaterhuis gaat dit dus niet op. Door een afwijkend, maar zeer handig en snel bajonet kliksysteem gaat een dome naar een poort wisselen dan ook razendsnel.

De eerste testduik in een zoetwaterplas om de hoek.

DE EERSTE NATTE BEPROEVING

In een zoetwaterplas in de buurt maak ik de eerste testduik. Wat ik gelijk als positief ervaar, is dat de hele menustructuur en ergonomie van alle Olympus camera's hetzelfde is gebleven. Ook al zijn de instelmogelijkheden van de OM-D E-M1 Mark II veel uitgebreider dan de overige PEN/OM-D camera's, toch voelt het gelijk zeer vertrouwd, een fijn familiegevoel! Vrijwel blindelings weet ik de handige draaiknoppen voor de meest gebruikte variabelen (zoals diafragma en sluitertijd) te vinden. Het gebruiksgemak van deze set is echt subliem te noemen. In het donker, onder een steiger in deze plas, zien we een flinke snoek opdoemen. Ze is niet van het type schuchter en blijft mooi hangen. De OM-D met de M.Zuiko 8mm Fisheye focust razendsnel, zelfs in het half donker! Zo kan ik rap meerdere foto's achter elkaar maken. Kijk, dit is verbazingwekkende S&W vuurkracht! Het valt me thuis gelijk op dat de kwaliteit van de foto's uitstekend is. Vooral het dynamisch bereik (de detaillering in de foto tussen het donkerste en lichtste gedeelte) is zeer groot. De volgende vuurproef

„
Ik kan rap meerdere foto's maken, dit is verbazingwekkende S&W vuurkracht!

is op het toeristische Gran Canaria. Onder water, op 20 meter diepte, komen we een heuse onderzeeboot tegen. Veel te ver om goed te kunnen belichten. Verdorie, niet bij te houden. Hij lijkt wel zo snel als een torpedo. Toch weet de OM-D goed om te gaan met het beschikbare licht en houdt zich kranig. Ook probeer ik de M.Zuiko 12-40mm uit. In een vergaan scheepswrak spot ik een octopus in een patrijspoort. Met deze lens/camera-combinatie krijg ik razendsnel een snelle autofocus, hierdoor kan ik weer vlot meerdere foto's achter elkaar maken. Wat ik een groot voordeel

Te ver om goed te belichten, maar de OM-D houdt zich kranig.

vind, is dat de OM-D serie, buiten een groot lcd-scherm, ook een optische viewfinder heeft. Dit maakt het nog gemakkelijker, zeker bij macrofotografie, om beter de compositie te kunnen bepalen. Wederom verbaas ik mij over de verbluffende kwaliteit. Een ander positief punt dat mij opvalt, is dat de batterijcapaciteit wordt vermeld in percentage (%) en dat deze ten opzichte van de PEN ook nog eens erg lang meegaat.

HELDER MAAR KKKKOUDE!

In Tirol wacht mij een frisse uitdaging. Ik ben hier met een paar bevriende duikers om in een paar bergmeren te gaan duiken. In deze kristalheldere meren is vooral de temperatuur van 'maatje pink' een zware beproeving. 8 graden lees ik af op het display van mijn duikcomputer. Toch is het stralend en zonnig weer! Uitstekende condities dus voor wat splitlevelfoto's. Een nieuwsgierige zwaan komt wel heel dichtbij en is een mooie gelegenheid om een half/halfje te proberen. De glazen dome is groot genoeg om in het nagenoeg stilstaande water een naadloze scheiding te kunnen maken tussen de wereld boven en onder water. Ook hier komt het grote dynamisch bereik van de camera tot zijn recht.

CONCLUSIE

De OM-D lijkt mij uitermate geschikt voor de serieuze onderwater/natuurfotograaf, die hoge eisen stelt aan gebruikersgemak, kwaliteit en auto-focussnelheid. Ook onder de 'motorkap' zit een hele serieuze camera, die zich moeiteloos kan meten met de professionele spiegelreflexcamera's. De robuuste OM-D, met zoveel keuze aan PRO-lenzen, is met recht next-level te noemen! Valt er dan niets te zaniken? De OM-D is niet goedkoop, maar: 'Beter duur dan... helemaal niet te koop!' Ik ben er in een korte tijd erg aan gehecht en het stemt mij somber dat ik na deze avonturen de camera weer moet retourneren. Of... zal ik hem houden!? Lees in het novemnummer de ervaringen van Bootsy over de Tough TG-5!

OLYMPUS

E-M1 MARK II
Waterdicht tot 60 m
Volledige controle over alle fotofuncties
Systeem met verwisselbare lenspoorten
Compatibel met nagenoeg elke optische flitser
Voorzien van een cold shoe voor een videolamp of pilotlight
Twee optische kabel aansluitingen
Alle belangrijke functies eenvoudig te bedienen
Prijs: € ???
www.olympus.nl

Hoe stoer is de Olympus Tough TG-5?

‘David en Goliath’ noemde ik de twee nieuwe camera’s van Olympus in het septembernummer. De **Olympus Tough TG-5** vertegenwoordigt ‘David’. Is deze lichtgewicht compact camera stoer genoeg om ook aan de hogere verwachtingen van de serieuze onderwaterfotograaf te kunnen voldoen?

tegen. In de P-stand (automatisch) zit er weinig scherptediepte in. Maar de automatische witbalans is prima. De TG-5 is tot 15 meter waterdicht zonder onderwaterhuis dus mocht je behuizing onverhoopt lekken, dan kost het niet gelijk je camera. Eenmaal op de kamer maak ik de set geheel klaar. Het handige van het bijbehorende PT-058 onderwaterhuis is dat je twee externe flitsers, door middel van een optisch kabeltje, kunt aansluiten en aansturen. Dit is toch wel een must als je een foto wilt maken met daarin de natuurlijke kleur. Maar je kunt uiteraard ook kiezen voor een sterke filmlamp als alternatieve lichtbron. Met een filmlamp kun je ook ‘focus stacking’ toepassen. Ik bekijk de camera gelijk grondiger, en volgens zeggen presteert de TG-5 met de nieuwe sensor en processor nog beter in slechte lichtomstandigheden dan zijn voorganger. Ook de beeldruis bij het gebruik van hogere ISO-waarden is verminderd én de beeldstabilisatie is verbeterd. Iets minder relevant, maar toch noemenswaardig, is de aanwezigheid van gps en kompas. Uiteraard voorzien van wifi, zodat je via je smartphone de camera draadloos kunt verbinden en je gemaakte foto’s alvast kunt selecteren en beoordelen. Opvallende instellingen die ik tegenkom zijn de macro- en micro-instelling. Met de laatste kun je scherpstellen vanaf 1 centimeter van je onderwerp. En dat allemaal voor zo’n klein cameraatje!

ALS EEN JAPANNER

Tijdens de eerste duik in de Atlantische Oceaan komen we wat lipvissen tegen, de camera focust razendsnel en de enkele flitser doet zijn werk. Helaas heb ik de optionele Weefine groothoek converterlens niet in het bezit. Want met deze opschroef (natte) lens krijg je wat meer het groothoekeffect. Met de standaard lens is deze hoek nu enigszins beperkt. Maar ik ben natuurlijk wat verwend met een 180 graden fisheye-lens die ik normaal gebruik! Ook een octopus, die zich

in. De grote vissen schrikken een beetje en nemen wat afstand. Lukraak druk ik zonder echt te kunnen focussen een paar keer af. Het resultaat valt mij niet

Resoluut stop ik de Tough TG-5 zonder onderwaterhuis in de visvijver.

De Tough TG-5 staat in de macrostand stoer zijn mannetje.

heeft verstopt in een porthole op een groot wrak, gaat gemakkelijk op de foto. Met deze kleine stoere ‘David’ gedraag ik me als een fotograferende duiker die lukraak tijdens de duik een foto maakt. Zoals een fotograferende Japanner in het Rijksmuseum. Het handige van zo’n kleine camera is dat je hem ook gemakkelijk meeneemt in het zwembad of in de regen. In het tropische buitenbad van het hotel hebben we de grootste lol met dit ‘gooi&smijt’-cameraatje. In Nederland proberen we nog een fotoduik in Zeeland te maken om de macrofuncties uit te proberen. Bij de Zeelandbrug treffen we het niet met het zicht en er staat behoorlijk wat stroming. Marion wijst me een piepklein harlekijnslakje aan. Ik, als fervente groothoeker, had dit macroslakkenspul nog niet eerder opgemerkt. Het valt in deze stroming nog niet mee om dit beestje mooi in het vizier te houden. Als een vlag in de storm

Je kunt vanaf 1 centimeter instellen op je onderwerp. En dat voor zo’n klein cameraatje!

zwiepen zowel de slak als ik heftig heen en weer. De Tough houdt zich sterker dan wij: hij houdt zich heel kranig bij het fotograferen van macrospul! En helaas, het blijkt dat ik niet de juiste instelling heb gebruikt... Ik heb toch wat onscherpte in mijn foto’s. Als je zo inzoomt en dicht op je onderwerp zit, is het lastig om daar nog goed (alternatief) licht tussen de lens en het onderwerp te krijgen. Hiervoor is de Weefine ringlamp ontwikkeld. Deze draai je gemakkelijk op je poort van je onderwaterhuis. Dit geeft een mooi egaal strijklicht en zo kun je de allerkleinste macro-creatuurtjes goed belichten.

Bij de Tough TG-5 is het mogelijk om voorzetlenzen aan te sluiten met behulp van de CLA-T01 voorzetlensadapter.

CONCLUSIE

De Tough is een verrekt handig, lichte en compacte camera, die je naar believen kunt upgraden om er wat serieuze foto’s mee te maken. Zijn nadruk ligt niet zozeer in de groothoek en ook het fisheye-effect zal je er niet mee halen. Maar zolang je dicht op je onderwerp blijft, behoud je kwaliteit. Zijn verborgen kracht zit voornamelijk in de close-up en (super)macrofotografie, daarin staat hij ‘stoer’ zijn mannetje. De camera is bedoeld voor de recreatieve fotograaf die met leuke beelden boven wil komen, de fanatiekere onderwaterfotograaf zou hem mee kunnen nemen als back-up camera uitgerust met een kleine flitser of ringlamp. Mocht je onverhoopt iets kleins zien en je groothoeklens zit op je ‘grote-mannen-camera’ (sorry ladies, no offense), dan kun je toch dit speciale slakje of crittertje fotograferen! Een nog beter idee

is om de Tough aan je duikbuddy mee te geven tijdens jullie duik. Dus, een handige en robuuste reis/outdoorcamera die ik graag weer meeneem als ik de volgende keer op duiktrip ga!

De Tough is een verrekt handige, lichte en compacte camera.

OLYMPUS

TOUGH TG-5
waterdicht tot 15 m
12 megapixel sensor
4x optische zoom
3 inch lcd-display
4K/UHD-video
supermacro-systeem (van 30 cm tot 1 m)
5 onderwaterinstellingen
19 scèneprogramma's
prijs: € 479
PT-058 ONDERWATERHUIS
waterdicht tot 45 meter
eenvoudige bediening
interne flitser kan onder water gebruikt worden
inclusief adapter voor externe flitser
standaard statiefaansluiting
52mm schroefdraad
neutraal drijfvermogen
prijs: € 299
www.olympus.nl

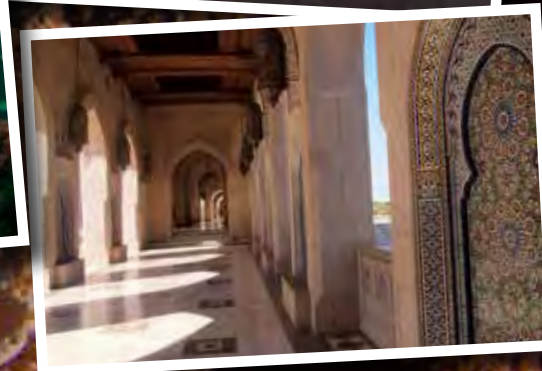
Een heerlijk groot zwembad.

Oh man! *man*

Peter Boots wist eigenlijk vrij weinig van Oman.
Naar zijn idee was het nog niet zo bekend bij het duikersgilde.
In Egypte is hij kind aan huis, dus dit zou ongeveer wel
hetzelfde zijn - dacht hij. Maar daar komt hij al snel op terug.

De cockpit is helaas leeg,
wel zijn er een hoop nieuwe
passagiers aanwezig.

De waterkleur is een mix van de Grevelingen en de Rode Zee

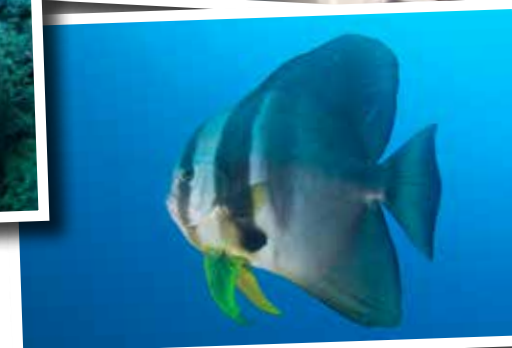
Oman is een Arabisch land omsloten door de Golf van Oman aan de noordkant en de Arabische zee aan de oostkant. Het is een modern, rijk (door de oliewinning) en islamitisch land en wordt al 45 jaar geregeerd door de sultan Quaboos. Het gedeelte 'boos' in zijn achternaam komt niet geheel tot zijn recht, want hij blijkt een zeer geliefd en goed heerser voor zijn volk te zijn. Hij onderhoudt ook goede relaties met het Nederlandse Koningshuis. Niet 'Quasi boos' dus! Bij aankomst in Oman krijg ik gelijk al een indruk wat een immens, modern en schoon land dit is. Ik zie onderweg veel moderne SUV's die vrijwel geheel geïllustreerd zijn met stickers met daarop de afbeelding van de sultan. Deze heerser wordt hier erg vereerd op vele originele manieren. We verblijven de eerste drie dagen in het Millennium Resort in Mussanah. Het duikcentrum Oman Sail ontfermt zich over ons, we merken dat dit duikcentrum nog een beetje zijn draai aan het vinden is. Zo is er geen nitrox voorhanden omdat er verzuimd is de benodigde vergunningen te verlengen. De Omani divemaster laat ons al snel onze eigen plan trekken omdat hij doorheeft dat wij geen rookies meer zijn. Helaas kent deze locatie geen huisrif zoals ik van Egypte gewend ben. Hier varen ze met grote luxe speedboten, vanuit de jachthaven van het hotel, naar de Daymaniyat eilanden. 's Morgens als de zee nog glad is, scheuren we met een behoorlijke snelheid (2x 250 PK outboard!) naar deze duikstekken. Na een uur varen over het spiegelgladde water doemen de kleine kale eilandjes op aan de horizon. Hier gaat het dus gebeuren?

MIX GREVELINGEN EN RODE ZEE

Na een backroll vanaf de boot wordt mij na een lange tijd van tropische 'onthouding' weer het eerste aanzicht onder water gegund in de tropen. De temperatuur van 28 graden voelt zeer aangenaam aan! Het zicht is niet echt geweldig, maar toch ruim voldoende dat ik kan zien dat het hier een oase vol leven is. Naarmate de duik vordert, verbetert het zicht gelukkig. Vooral zacht koraal voert de boventoon, met name de kleur paars en geel heeft de overhand. Na een paar minuten ontdek ik al gelijk de eerste forse netmurene, een soort die veel voorkomt in de Indische Oceaan. Fier steekt hij zijn grote kop uit het koraalholletje. Grappig detail is dat zijn netpatroon tot en met zijn mond is doorgevoerd. Schitterend vakwerk van zijn schepper! De murene laat mij behoorlijk dichtbij komen en dit levert een mooie foto op met mijn buddy op de achtergrond die naar mij toe peddelt. Met de fisheye lens geeft dit een apart effect. Ik merk dat het onderwaterleven nog in een ongeschonden staat verkeert, erg puur en ruw. De kleur van het water is ook anders dan dat ik gewend ben. Het doet mij nog het meeste denken aan turquoise. Het resultaat als je het groene water uit de Grevelingen zou mengen met het blauwe water uit de Rode Zee. Met de fotografie is het erg wennen om de juiste

De cockpit is helaas leeg, wel zijn er een hoop nieuwe passagiers aanwezig.

lichtbalans te vinden in deze nieuwe omgeving. Tijdens de laatste minuten van deze duik worden we in het ondiepe gedeelte getrakteerd op een schichtig sepiapaar dat elkaar het hof maakt. Prachtig gezicht hoe ze over het rif bewegen, constant veranderend van kleur en vorm. Ik word gelijk herinnerd aan de sepiatijd in de Oosterschelde. In de daarop volgende duiken komen we nog veel meer sepiapaartjes tegen. De Daymaniyat eilanden zijn een beschermd duikgebied is ons verteld, toch komen we een groot vissersnet tegen dat over het ondiepe gedeelte van het rif heen ligt. De sepiapaartjes maken hier weer slim gebruik van om hun eitjes voor het nageslacht op af te zetten. Maar toch ontdekken we helaas ook wat dode vis die in dit verraderlijke net verstrikt zijn geraakt. Ook zie ik in de verte af en toe een vissersboot voorbij komen. Of dit alles het fragiele rif in gevaar brengt, kan ik als leek niet zo 123 beantwoorden, maar ik vind het wel tegenstrijdig in mijn ogen. Als ik mijn twijfels over de integriteit van de 'bescherming' van deze eilanden kenbaar maak aan de divemaster, krijg ik niet echt een duidelijk antwoord. Gelukkig vergeet ik de tragische aanblik van het visnet al snel als we op duikstek Aquarium duiken. Ik ga helemaal op in twee sepiapaartjes. In Nederland heb ik ze nog nooit zo mooi voor mijn camera gehad! Ze dansen sierlijk voor mijn camera. Ineens passeert een forse luipaardhaai mij. Op nog geen 10 meter afstand. Maar ik ben zo overdonderd dat ik gezien de snelheid van de haai geen fatsoenlijke foto kan maken. Gelukkig krijg ik bij een daarop volgende duik nog een kans: een luipaardhaai ligt voor mij in het zand zijn siësta te houden. Na één foto duld hij mijn belangstelling niet meer en kiest snel het hazenpad. Uiteindelijk geen topplaat geworden helaas, ik heb ze wel eens mooier kunnen fotograferen. Aan het einde van een duik vergezelt een groepje zeer nieuwsgierige vleermuisvissen ons. Met hongerige indringende ogen komen ze op ons af en blijven ons een tijdje volgen. Een indrukwekkende ervaring.

De cockpit is helaas leeg, wel zijn er een hoop nieuwe passagiers aanwezig.

De cockpit is helaas leeg, wel zijn er een hoop nieuwe passagiers aanwezig.

De cockpit is helaas leeg, wel zijn er een hoop nieuwe passagiers aanwezig.

JAMES BOND BOOT

Ter afwisseling op het duiken verkennen we een dagje de hoofdstad. En hoe kan het ook anders, we bezoeken als eerste een immense moskee. Als niet-moslim vergaap ik mij aan de rijkdom en mozaïek blingbling die dit gebouw uitstraalt. Op de lokale vismarkt liggen veel vissen in de kraampjes die ik liever onder water had gezien zoals tonijn, bonnito, barracuda en rog. In de jachthaven downtown ligt het enorme jacht van sultan 'Quasi-boos' voor anker. Hij zou niet misstaan in de allernieuwste James Bond film. Er zijn ook veel kastelen (compleet met kantelen) die doen herinneren aan de periode dat de Portugezen hier waren. Aan de oude haven staat een (van de zeven!) kleurrijk paleizen van de sultan. Na dit dagje van kunst en cultuur krijg ik wel weer zin om Oman vanonder het zeeniveau te bewonderen. We reizen af naar het luxueuze Sifawy Boutique Resort dat een uurtje rijden naar het zuiden ligt vanaf Muscat. Het duikcentrum is in handen van de Duitse Extra Divers en wordt gerund door een vrolijk en toegewijd Duits paar Mara en Sebastian. Ze zijn de perfecte combinatie van Duitse gründlichkeit maar met een jonge moderne geest. Germanstyle twee punt nul! Vol enthousiasme begeleiden zij onze komende duiken. Ook hier moeten we per boot naar de duikstekken toe, mede door het gebrek van een huisrif. De meeste duikstekken liggen op een kwartiertje varen. Het valt mij op dat het water een paar graden kouder is en ook het zicht is wat minder. Toch valt er genoeg te zien! Aangekomen in een ondiepe lagoon aan het eind van de duik schieten er een paar jonge zwartpuntrifhaaien rakelings langs. De schijtepoeperige schichtige jonkies houden voldoende afstand, dus een foto zit er niet in. Vanuit Sifawy maken ze met hun snelle speedboten ook dagtrips naar de eerder genoemde Daymaniyat eilanden, de reis duurt dan wel maar liefst ruim anderhalf uur. Toch maken we hier gretig gebruik van, want 'oh man' Daymaniyat is echt de Bom! Na een bumpy ride over de oceaan komt eindelijk mijn favoplek Aquarium in zicht. Helaas staat er nu best wel een turbulente stroming op het rif. Maar dit mag toch de pret niet drukken want al snel zie ik maar liefst twee sepiapaartjes op een meter of 8 diep. De mannetjes hebben beide een wijfje, maar toch vinden ze het nodig om net over dat andere vrouwtje te bekechten. De heren verschieten regelmatig van kleur, tot lijkleek aan toe en maken zich zo groot mogelijk door hun armen zo wijd mogelijk te spreiden. Dit gevecht blijft een machtig schouwspel en ik maak gulzig foto's terwijl we bijna de hele duik aan deze speciale ontmoeting spenderen.

De cockpit is helaas leeg, wel zijn er een hoop nieuwe passagiers aanwezig.

WRAKDUIK AL MUNASSIR

Mara en Sebastian hebben hun troef voor onze laatste twee duiken bewaard. Nog geen half uur varen vanaf het Sifawy Resort ligt namelijk het wrak van de Al Munassir. Dit 84-meter lange bevoorradingschip is gedoneerd door de Omani Marine met als doel om als kunstmatig rif te dienen. Het forse schip staat rechtop met zijn kiel op 30

meter diep. Vanaf de boei is de brug van dit immense schip verbonden via een ketting. Het is donker en troebel als ik de ketting volg en ineens, vanuit het niets, doemen de contouren van de brug op. Het stikt van het leven vol met scholen vis en het schip is al behoorlijk begroeid met zachte koralen. Op een wrak maakt meestal de blinde paniek zich van mij meester. Ik zie namelijk niet goed hoe ik de structuren en lijnen in een goede fotocompositie moet vatten. Maar één foto staat al een tijd op mijn wish list en dat is er eentje van de boeg met een duiker erbij. Een soort Titanic-shot. Op 25 meter diepte is het erg lastig om 'voor de boeg te komen': het zicht is behoorlijk troebel en het stikt van het zweefvuil in de matige stroming. Hierdoor ziet mijn buddy/model mijn aanwijzingen niet duidelijk en moet ik alle zeilen bijzetten om een bevredigende foto te kunnen maken. Na eindelijk een bevredigend resultaat, zwemmen we snel maar naar een hoger gelegen dek omdat je op deze diepte niet al te lang kunt blijven gezien je bodemtijd. De deuren van de hutten aan het upperdek zijn bewust opengelaten en zo weet ik nog wat foto's te maken van de binnenkamers. Na een uur intervaltijd maken we nog een tweede duik op dit fotogenieke wrak. De scheepsruimen zijn handig toegankelijk gemaakt en ik daal af tot op de bodem van deze donkere ruimte. In het blikveld van mijn duiklamp zie ik een forse netmurene op de bodem liggen van dit riant onderschip. Ik neem snel wat foto's van dit (per strekkende meter) dier, want mijn dieptemeter geeft alweer een tijdje 25 meter aan. Op het ondiepere middendeck probeer ik maar weer wat foto's proberen te maken van de scholen vis in combinatie met de zachte koralen. Wat een gaaf wrak is dit! Ik voel me als een kind in een snoepwinkel tussen al dit moois. Tijdens onze veiligheidsstop, hangende aan de boeiketting, werp ik mijn blik nog een keer naar beneden en besef met een tikkeltje weemoed dat ik mij boven een wel hele unieke duikplek bevind. Op deze laatste avond lig ik uitgetoerd na intensieve duikdagen op mijn balkon. Ik kijk naar de verlichte sterrenhemel en heb zicht op de jachthaven voor de deur. Ik ontwaar nu al heimwee naar de fascinerende duikavonturen die ik samen met mijn buddy in een korte tijd heb mogen beleven. In het begin probeerde ik een vergelijking te trekken met Egypte, maar ik besef nu dat dit niet te vergelijken valt. Oman is ruig, rijk, charismatisch en nog niet zo ontdekt door de massa. Daarom daagt het uit hier een duikavontuur te beleven. Mijn onbescheiden conclusie: Oman? Oh man!!!

Het onderwaterleven is ongeschonden, het is puur en ruw.

TOPSPOTS

DAYMANIYAT EILANDEN

Deze negen eilanden liggen ongeveer 18 km uit de kust in het Nationale Marine Park van Oman. Het duiken is zeer spectaculair, het onderwaterleven is uitbundiger en meer gevarieerd dan waar ook langs de kust van de Golf van Oman. Van juni tot oktober kan je hier zelfs walvishaaien spotten. Riffen met harde en zachte koralen die starten op 5 meter tot 30 meter met kleurrijke rifvissen, groupers, manta's, schildpadden, roggen en dolfinen. Er zijn 17 duikplekken in deze eilandengroep. Met namen zoals Cave in the Wall, Shark Alley en Stingray Paradise. De meeste duikspots zijn ook zeer geschikt om te snorkelen. **Diepte:** variërend van 3-30 meter **Zicht:** 10 tot 20 meter **Niveau:** ervaren **Bereikbaarheid:** Alleen per boot te bereiken met een reisduur van 1 tot 1,5 uur afhankelijk van het resort waar je verblijft. Je maakt dan meestal 2 duiken per dagtrip.

AQUARIUM

Verreweg de mooiste duikstek op de eerder genoemde Daymaniyat eilanden. Zeer gevarieerd onderwaterleven met meestal redelijk tot goed zicht vanwege de soms lichte stroming. Veel hard en zacht koraal. Vaak tref je hier de luipaardhaai, schildpadden, murenen en sepias aan. Maar ook kom je vele soorten naaktslakken en zeepaardjes tegen. Vooral het ondiepe gedeelte (3-8 meter) is het mooiste door het uitbundig zeeleven. Ook zeer geschikt om te snorkelen. **Diepte:** variërend van 3-25 meter **Zicht:** 15-30 meter **Niveau:** ervaren **Bereikbaarheid:** Alleen per boot te bereiken met een reisduur van 1 tot 1,5 uur afhankelijk van het resort waar je verblijft.

AL MUNASSIR

Dit oude bevoorradingschip is 84 meter lang en in 2003 speciaal voor duikers afgezonken op 30 meter diepte. Vanaf de boot pak je de boei en volgt de ketting en komt vanzelf op de brug van het wrak op 10 meter. Het eerste aanzicht is mogelijk wat aan de troebele kant. Maar eenmaal op het wrak kun je toch gemakkelijk oriënteren. Op het wrak zelf lijkt het wel 'Fish City' met een zeer uitbundig visleven en een spectaculaire rijkdom aan (vooral zachte) koralen en gorgonen. Dit schip is werkelijk een onderwater-Metropool met de hoofdletter M. De grote ruimten, vertrekken en brug zijn eenvoudig te verkennen. Alles is mooi begroeid met het zachte koraal. **Diepte:** 10-30 meter **Zicht:** 10-20 meter **Niveau:** ervaren **Bereikbaarheid:** 15 minuten varen vanaf Sifawy Boutique hotel.

Sifawy Resort

Millennium Resort

REISINFO

REIS Met Turkish Airlines vliegen we via een tussenstop in Istanbul door naar de hoofdstad van Oman, Muscat. Het is in totaal 9,5 uur vliegen met een tussenstop van 2 uur. Helaas bestaat er (nog) geen non-stop vlucht naar Muscat vanuit Nederland.

VERBLIJF Het eerste hotel waar wij verblijven is het Millennium Resort in Mussanah en ligt aan de Golf van Oman. Dit resort heeft een eigen (kunstmatig aangelegde) jachthaven. Er zijn meerder binnen- en buiten zwembaden aanwezig en een spa. De kamers zijn zeer luxueuze met ligbad, TV, koffiezetapparaat, en overal Wifi.
www.millenniumhotels.com/Mussanah

SIFAWY BOUTIQUE RESORT Zeer luxe kamers met ligbad, TV, koffiezetapparaat, en overal Wifi. Buiten is er een groot zwembad met jacuzzi aanwezig. Het resort beschikt over een eigen strand met strandbar. Het duikcentrum is gemakkelijk te bereiken in de Marina.
<http://sifawyhotel.com/>

DUIKCENTRUM OMAN SAIL
Vaart dagelijks uit naar de Daymaniyat eilanden voor twee duiken met een goed uitgeruste snelle speedboot. Op het moment dat wij er waren hadden ze geen nitrox, wel 15 liters op verzoek. INT en DIN. Ook verhuur van materiaal. Er is geen huisrif en nachtduiken is niet mogelijk.
www.seaoman.com

DUIKCENTRUM EXTRA DIVERS

Dit professionele duikcentrum levert prima service met 'Duitse degelijkheid'. Twee goed uitgeruste speedboten varen dagelijks uit naar vele duikstekken +/- 15 minuten varen vanaf het resort. Ook dagtrips naar de Daymaniyat eilanden behoort tot de mogelijkheden. INT- en DIN-flessen in zowel perslucht als nitrox ruim voorhanden. In overleg en met voldoende belangstelling nachtduik mogelijk. Geen huisrif aanwezig. Verder alle benodigde duikmaterialen te huur. Ruime omkleedruimte met lockers en spoelgelegenheid.
www.extradivers-worldwide.com

TEMPERATUREN De temperatuur boven water varieert van november-maart rond de 30 graden en in maart-oktober van 35 tot 50 graden! De watertemperatuur ligt tussen de 18 graden in februari tot 30 graden in augustus. De beste reistijd is van oktober tot mei, vooral door de extreme temperaturen boven water in de zomermaanden.

HANDIG OM TE WETEN Neem een wereldstekker mee, er is bijna overal een Engels (G) stopcontact met 220V (de driepoot). De valuta is de Omani Rial. De voertaal is Arabisch, maar men spreekt ook goed Engels.

REISORGANISATIES
XXXXXXXXXXXXXXXXXX

MINISTERIE TOERISME SULTANAAT OMAN
www.visitoman.nl

Oman Sail

Extra Divers

'Het moet er natuurlijk uitzien.'

DuikeninBeeld presenteert het enige Nederlandse onderwater-fotofestival.

94 foto's hingen in de DuikeninBeeld dynamische wedstrijd op de Duikvaker beurs. DuikeninBeeld organiseert dit foto-festival ieder jaar voor bekende en minder bekende fotografen. De wedstrijd staat open voor iedereen. De deelnemers mochten voor beide beursdagen twee foto's insturen: een gemaakt in Nederland en een uit het buitenland. Printspecialist Arca maakte hiervan steeds een afdruk op groot formaat en geplakt op foamboard, zodat ze thuis meteen aan de muur konden.

Een festival is een wedstrijd waarvoor je eerder maakte foto's kunt inleveren. De foto's bewerken in bijvoorbeeld Photoshop mag ook. Dat leverde op de duikbeurs twee kleurrijke exposities op, waarbij de laatste paar jaar opvalt dat gevorderde fotografen voor de zondag lijken te kiezen. De bezoekers aan de beurs bepaalden door te stemmen welke foto's in de expo mochten blijven hangen. De tentoonstelling was ieder uur anders doordat foto's werden weggestemd en er nieuwe voor in de plaats kwamen. De vakjury (Ron Offermans, Marco Heesbeen en Rob Aarsen) selecteerde de winnaars uit alle ingezonden foto's. Op zaterdag werden Pauline de Blocq van Scheltinga en Rico Mols winnaars in de categorieën Nederland en buitenland. Op zondag waren dat resp. Goof van Rijswijk en Marc van den Broeck. De organisator van Duikvaker, Patrick van Brien, wees de foto's van Philip Aerdt en Kevin Stokell aan als Duikvaker-favoriet. De prijzen werden beschikbaar gesteld door Onderwaterhuis.nl.

Goof van Rijswijk

Goof van Rijswijk fotografeert met een Olympus OMD EM-5 MkII in een Nauticam huis en Inon Z240 flitsers. Deze foto is in de camera samengesteld uit twee foto's. 'De zon is gemaakt bij Bergse Diepsluis,' zegt Goof. 'Hiervoor heb ik een fisheye lens gebruikt en een hele korte sluitertijd: 1/1000 seconde. Daarna ben ik naar Den Osse gereden. Daar heb ik de fisheye gewisseld voor een macrolens en de flitsers op de behuizing gezet.' Goof gebruikt de basisfoto als achtergrond om de compositie te kunnen bepalen. En de flitsers moeten exact goed staan: 'Het licht moet er natuurlijk uitzien. De zon moet als het ware de slak van boven belichten en met de tweede flitser zet ik wat licht op zijn kopje.'

Rico Mols

Rico Mols is naar eigen zeggen pas een paar jaar serieus bezig met onderwaterfotografie. De foto van de dugong maakte hij met een Olympus TG5 met een roodfilter en een Arius 1500 lumen videolamp. Het dier is regelmatig te vinden in Hermes Bay, op een plek net buiten de baai van Abu Dabbab (Egypte). 'Ik was een week privé gids van een professionele Italiaanse fotograaf die analoge foto's wilde maken van de dugong. We zijn samen gaan freediven. Toen Stefano terug naar de boot moest om zijn rolletje te wisselen, ben ik naar twaalf meter gedoken om zelf wat foto's te maken. Terwijl de dugong aan het grazen was, ben ik heel rustig recht voor hem gaan liggen en heb ik deze foto gemaakt.'

1. Janny Bosman. 2. Valerie Reid.

Pauline de Blocq van Scheltinga

Pauline de Blocq van Scheltinga is een nieuwkomer in de fotografie en viel tot haar eigen verrassing in de prijzen. 'Ik bestelde een vergroting via DuikerenBeeld en las de voorwaarden niet... ik wist niet eens dat ik meedeed met een wedstrijd en ben nog dagwinnaar geworden ook!' De gehoorde slijmvis op de foto had zich verscholen in een stoompijp van het wrak, op ongeveer dertig meter diepte in de Noordzee. 'Het visje kwam telkens een kijkje nemen en hupste dan weer naar achteren. Zodra ik de "kiekeboe" doorhad, bleef ik geduldig wachten en greep mijn kans!' Pauline maakte deze foto met een Olympus Tough TG5 in een onderwaterhuis en twee Inon S2000 flitsers.

1. Arie Vreugdenhil.
2. Sander van der Heijden.
3. Sander Rietmeijer.

4. Kevin Stokell.
5. Peter Boots.

1

2

3

4

5

Marc van den Broeck

Marc van den Broeck maakte deze kleurrijke plaat in Puerto Galera (Filippijnen), dat bekend staat om z'n macro onderwerpen. 'De garnaal zat met enkele vriendjes op de stam van een anemoon,' laat Marc weten. 'Deze "sexy shrimps" springen weg of verstoppen zich in de anemoon als je te dichtbij komt. Dus heeel traag steeds dichtbij gekomen. Op het moment dat het beeld scherp werd, waren de meeste garnaltjes al weg en de anemoon had zich bijna volledig teruggetrokken. Een garnaal bleef zitten en kroop wat naar de binnenkant van de anemoon. De tentakels waren nog net lang genoeg voor een contrastrijk beeld.' Marc maakte de foto met een Olympus OM-D E-M1 MkII en twee Inon D-200 flitsers.

1. Marleen de Waal-Malefijt.
2. Peter Boots.
3. Philip Aerdts.

4. Els van den Borre.
5. Bas van der Sanden.

In de Noordzee zitten wel degelijk haaien!
Dit prachtexemplaar is het bewijs.

SHARKATAG 2017

Een duiker op een vissersboot... het zou zomaar het begin kunnen zijn van een flauwe mop. Maar Sharkatag is allesbehalve een grap! Op 13, 14 en 15 juli vond alweer de zesde editie van dit populaire evenement plaats, waarbij sportvissers zich inzetten om de haaienpopulatie van de Noordzee in kaart te brengen. Dat wekte natuurlijk onze interesse. Daarom reisde **DUIKEN** op zaterdag af naar Neeltje Jans en stapte aan boord van... een vissersboot.

Het is negen uur in de ochtend wanneer Pieter Beelen van Sportvisserij Nederland ons keurig de weg naar de juiste boot heeft gewezen en we op de 'Valkyrie' koers zetten richting open zee. We verkeren in gezelschap van andere boten, elf in totaal, die namen dragen als 'Happy Fisherman' en 'The Pirate II.' Geen namen die je direct met een duiker zou

associëren. De overige deelnemers op onze boot zijn dan ook zonder uitzondering sportvisser. DUIKEN mag mee als verstekeling. Het is weer eens wat anders: een boot die vaart maakt, de wind in je haren voelen en de wetenschap dat je vandaag niet zelf het water in zult gaan om met haaien te gaan duiken. De boot deint ritmisch mee op de golven die ons

vandaag gelukkig goedgezind zijn. Even leek het anders te lopen. De vrijdag werd afgelast in verband met harde wind. Maar vandaag kregen we gelukkig groen licht en zijn we op weg naar onze stek waar we ons geluk gaan beproeven. Sommige boten varen wat verder uit, wij komen op ongeveer een kilometer uit de kust tot stilstand. Een andere tactiek, maar allemaal voor

hetzelfde doel: zoveel mogelijk haaien vangen, ze taggen en ze vervolgens weer zo snel mogelijk teruggooien in de zee waar ze natuurlijk thuishoren. De sportvissers beginnen enthousiast met het prepareren van hun materialen.

ANDERE TAK VAN SPORT

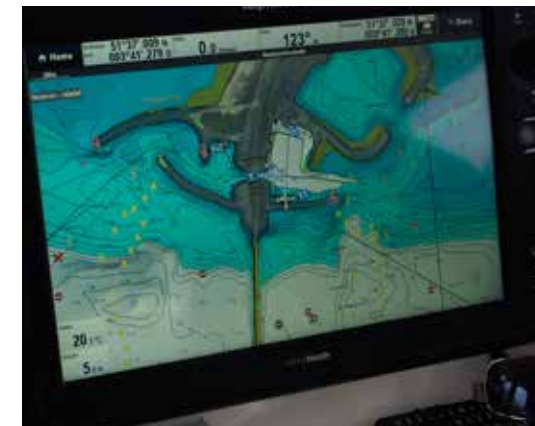
Al snel blijkt hoe anders deze wereld is. Als duiker hoef je je geen moment te vervelen. Je daalt af en kunt in veel gevallen al snel een of meerdere vissen spotten. In de visserij gaat het er soms anders aan toe. Na bijna twee uur op zee te hebben gedobberd, is er nog altijd geen haai in zicht. Inmiddels hebben we met meerdere boten contact gehad en vernomen dat ze daar wel willen bijten. Een van hen heeft er zelfs al vijf gevangen! Het lijkt de vissers op de Valkyrie niet te deren. Ze zijn geconcentreerd bezig met hun materiaal, praten onderling wat en houden ondertussen de hengels goed in de gaten. De frustratie lijkt uit te blijven, of weten ze in ieder geval goed te verbergen. Maar dan gaat er een lijn strak staan en ontstaat een opgewonden sfeer. En ja hoor, daar komt het eerste prachtexemplaar naar boven! Vreugdekreten klinken en het dier wordt uitgebreid bekeken. De ogen van de haai schieten alle kanten op. Hij lijkt verbaasd te kijken, en geef hem eens ongelijk. Maar wat is hij mooi! Snel worden er wat foto's gemaakt. Trots en gewillig poseren de vissers met hun vangst. Hier hebben ze op gewacht. Daarna gaat het snel: een meetlat wordt naast de haai gelegd en een lengte

van vierendertig centimeter mag worden genoteerd. De tag wordt bevestigd en niet lang daarna zwemt de haai weer vrolijk rond in de zee. Het is een mooi gezicht. Alles bij elkaar is de gevlekte gladde haai nog geen minuut uit het water geweest. Er heerst een vrolijke en uitgelaten stemming op de boot. We zijn van de nul af! Nieuwe lijntjes worden uitgegoot en het grote wachten is weer begonnen. De hengels hangen er geduldig bij.

TAGGEN VOOR DE TOEKOMST

Onze gevangen en getagde haai is onderdeel van een alsmaar groeiende database. Al sinds 2013 zetten sportvissers zich tijdens Sharkatag in om de haaienpopulatie van de Noordzee in kaart te brengen. Door de gegevens van de getagde haaien te verzamelen en te analyseren, heeft dit initiatief van Sportvisserij Nederland als uiteindelijke doel om de haaien in de toekomst nog meer bescherming te kunnen bieden. Een initiatief waarin wij ons natuurlijk helemaal kunnen vinden. De afgelopen jaren heeft het concept zich gestaag ontwikkeld en zijn ook reguliere charterboten deze gegevens gaan verzamelen. Sportvisserij Nederland heeft aangegeven dit jaar voor de laatste maal Sharkatag te organiseren, omdat individuele charterboten en vrijwilligers het concept gedurende het hele jaar draaiende houden. Het zijn bemoedigende tekenen van een gemeenschappelijk bewustzijn ten aanzien van de haaienpopulatie in deze wateren.

Tekst: Robin van Tilburg Foto's: Peter Boots

Na twee uur wachten hebben we eindelijk beet! De haai wordt gemeten en getagd, dit alles binnen een minuut. En weg is de haai.

NELOS

WAT IS SHARKATAG?

Sharkatag is een haaienproject van Sportvisserij Nederland. Het evenement werd in het leven geroepen nadat sportvisserij Nederland een flinke toename van haaienvangsten constateerde, wat een aantal vragen oproep. Er werd besloten om het gedrag, de populatie en verspreiding van de haaien zorgvuldig in kaart te brengen door middel van een tagsysteem. Ook internationaal wordt er samengewerkt om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen. Het doel? Een steentje bijdragen aan de bescherming van deze fantastische dieren! www.sportvisserijnederland.nl

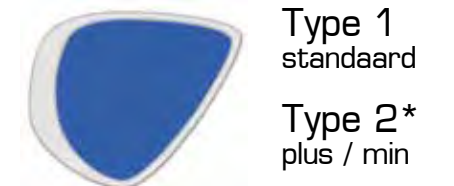
ONDERTUSSEN OP DE BOOT

Op de boot hangt de spanning nog altijd in de lucht. De vissers hebben zichtbaar liefde voor de sport en wachten is onderdeel van het spel. Het is altijd weer spannend. Zou er nog een...? Zekerheid heb je nooit. Wat dat betreft heeft het wel iets weg van duiken. Ook daar moet die haai maar net besluiten om zich te laten zien. Ditmaal hoeven we echter niet zo lang te wachten, want binnen een half uur is het weer raak en kan de meetlat weer tevoorschijn worden gehaald. Zorgvuldig houden de vissers de haai vast, verwijderen de haak en herhalen de routine van de vorige keer. Met ruim vijfenveertig centimeter is dit een flink grotere jongen. Bij elke handeling wordt de haai voorzichtig behandeld. Geheel volgens de Gedragscode 'omgang met haaien', die deelnemers van Sharkatag op voorhand krijgen uitgereikt. Niet veel later dient ook haai nummer drie zich aan en het is wederom een prachtig exemplaar. Dit aantal zal ook onze eindstand zijn. Inmiddels hebben we vernomen dat sommige boten meer dan twintig haaien hebben gevangen, maar ook op de Valkyrie is men tevreden met het behaalde resultaat. Het was een gezellige en geslaagde middag. En uiteindelijk gaat het natuurlijk om het grotere geheel. En het grotere geheel mag absoluut goed worden genoemd, want met een totaal aantal van 183 getagde haaien gaat 2017 de boeken in als de op een na meest succesvolle editie. Een fantastisch resultaat! Zeker wanneer je bedenkt dat er vanwege het uitvallen van de vrijdag een dag minder is gevestigd. Ook opvallend: van het totale haaienaantal had er slechts één exemplaar al een tag, wat erg bemoedigend is voor het totale aantal haaien in deze regio. Wanneer dit echt de laatste editie van Sharkatag zal zijn, is het een waardige afsluiter van dit mooie initiatief dat zijn doel niet heeft gemist. Het is een evenement waarbij sportvissers gebroederlijk laten zien zich bewust te zijn van het belang van de haaienpopulatie, en daar actief een steentje aan bijdragen. Laten we hopen dat er ook de komende jaren gegevens verzameld blijven worden, zodat we deze fascinerende dieren nog lang in onze wateren mogen tegenkomen. Vanaf een boot, of natuurlijk ook 'gewoon' tijdens het duiken.

proteye®

DUIKGLAZEN
op
STERKTE
in uw
EIGEN MASKER

Type 1
standaard

Type 2*
plus / min

Type 3*
lees

Type 4*
bifocaal

Type 5*
trifocaal

Type 6*
look-under

*ook met cilindersterktes en prisma's leverbaar! Gemaakt op juiste pupilafstand.